

**C-125/24. sz. [Palmstråle]<sup>i</sup> ügy****Előzetes döntéshozatal iránti kérelem****A benyújtás napja:**

2024. február 15.

**A kérdést előterjesztő bíróság:**

Högsta förvaltningsdomstolen (Svédország)

**Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:**

2024. február 13.

**Felülvizsgálati kérelmet előterjesztő fél:**

AA

**Ellenérdekű fél:**

Allmänna ombudet hos Tullverket

**A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló 2006/112/EK irányelv (héairányelv) 143. cikke (1) bekezdése e) pontjának, valamint az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló 952/2013/EU rendelet (Unió Vámkódex) 86. cikke (6) bekezdésének és 203. cikkének értelmezésére vonatkozó, az EUMSZ 267. cikk szerinti előzetes döntéshozatal iránti kérelem**

**Bevezetés**

- 1 Előzetes döntéshozatal iránti kérelmével a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság, Svédország) annak tisztázását kéri, hogy hogyan kell értelmezni a héairányelv 143. cikke (1) bekezdésének e) pontját, valamint az Unió Vámkódex 86. cikkének (6) bekezdését és 203. cikkét azon feltételeket illetően, amelyek mellett az áruk újrabehozatala mentesül a héa alól. Az értelmezési kérdés egy olyan ügyben merült fel, amely a vámszabályoknak az újrabehozatal során történő be nem tartására vonatkozik.

<sup>i</sup> A jelen ügy neve fiktív. Az nem egyezik az eljárásban részt vevő egyetlen fél valódi nevével sem.

## Az uniós jog alkalmazandó rendelkezései

### *Héairányelv*

- 2 A héairányelv 2. cikke (1) bekezdésének d) pontja úgy rendelkezik, hogy a termékimport a héa hatálya alá tartozik. Az irányelv 30. cikke értelmében termékimportnak kell tekinteni azon termék Közösségbe történő behozatalát, amely a Szerződés 24. cikkének értelmében nincs szabad forgalomban.
- 3 Az irányelv 143. cikke (1) bekezdésének e) pontja értelmében a tagállamok mentesítik az adó alól a termékeknek az exportáló személy általi, változatlan állapotban történő újbóli importját, amennyiben erre vámmentesség vonatkozik.

### *Uniós Vámkódex*

- 4 Az Uniós Vámkódex 203. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy azon nem uniós árunak, amelyet – miután eredetileg az Unió vámterületéről uniós áruként vittek ki – három éven belül erre a vámterületre visszahoznak és szabad forgalomba bocsátásra bejelentenek, az érintett személy kérelmére behozatalivám-mentességet kell biztosítani. E cikk (5) bekezdése értelmében a behozatalivám-mentességet csak akkor lehet megadni, ha az áru visszahozatala ugyanabban az állapotban történik, amelyben kivitelére sor került, és e cikk (6) bekezdése értelmében a behozatalivám-mentességet alá kell támasztani olyan információkkal, amelyek igazolják, hogy teljesülnek a mentesség feltételei.
- 5 A Vámkódex 139. cikke (1) bekezdésének a) pontja értelmében annak a személynek, aki az árukat az Unió vámterületére beszállította, az Unió vámterületére beszállított árukat megérkezésükkor haladéktalanul vám elé kell állítania a kijelölt vámhivatalnál vagy a vámhatóság által kijelölt vagy jóváhagyott bármilyen egyéb helyen vagy a vámszabad területen.
- 6 A Vámkódex 79. cikke (1) bekezdésének a) pontja szerint behozatalivám-köteles áruk esetében behozatalivám-tartozás keletkezik többek között valamely olyan kötelezettség be nem tartása esetén, amelyet a vámjogszabályok a nem uniós árukhoz az Unió vámterületére való bejuttatásával kapcsolatban állapítanak meg.
- 7 Ugyanezen Vámkódex 86. cikkének (6) bekezdése úgy rendelkezik, hogy amennyiben vámjogszabályok kedvezményes tarifális elbánást, behozatali vagy kiviteli vámmentességet, vagy behozatalivám- vagy kivitelivám-fizetés alóli teljes vagy részleges kivételt írnak elő többek között a Vámkódex 203. cikke értelmében, az ilyen kedvezményes tarifális elbánást, mentességet vagy kivételt kell alkalmazni azokban az esetekben is, amikor vámtartozás keletkezik az e rendelet 79. cikke értelmében, azzal a feltétellel, hogy a mulasztás, amely vámtartozás keletkezéséhez vezetett, nem valósított meg megtévesztési kísérletet.
- 8 A Vámkódex (38) preambulumbekkezdése szerint indokolt, hogy az érintett személy jóhiszeműségét figyelembe vegyék azokban az esetekben, amikor a

vám tartozás a vámjogszabályok be nem tartása révén keletkezett, és a minimálisra kell csökkenteni az adós hanyagságának hatását.

### **Az alkalmazandó nemzeti rendelkezések**

- 9 Az alapügy tényállása szempontjából releváns időpontban a mervärdesskattelagen (1994:200) (a hozzáadottérték-adóról szóló [1994:200. sz.] törvény) volt alkalmazandó. Ezt a törvényt azóta felváltotta az új mervärdesskattelagen (2023:200) (a hozzáadottérték-adóról szóló [2023:200. sz.] törvény), de a korábbi törvényt – amennyiben a jelen ügy szempontjából releváns – az új törvény hatálybalépését megelőző időszakhoz kapcsolódó körülményekre továbbra is alkalmazni kell. Az 1994. évi törvény alkalmazandó rendelkezéseit az alábbiakban ismertetjük. Az új törvény lényegében hasonló rendelkezéseket tartalmaz.
- 10 Az 1. fejezet 1. §-a első bekezdésének 3. pontja szerint héát kell fizetni az adóköteles termékek országba történő importjakor. A 2. fejezet 1a. §-a értelmében az „import” termékeknek valamely, az Európai Unión kívüli helyről Svédországba történő beszállítása.
- 11 A 3. fejezet 30. §-ának első bekezdése úgy rendelkezik, hogy a lag (1994:1551) om frihet från skatt vid import, m.m. (a többek között az importadó alóli mentességről szóló [1994:1551. sz.] törvény) alapján adómentes import mentesül az adó alól.
- 12 A többek között az importadó alóli mentességről szóló törvény 2. fejezete 5. §-ának első bekezdése kimondja, hogy a mentességet azon uniós termékek tekintetében kell biztosítani, amelyeket – miután az Európai Unióból harmadik országba exportáltak őket – az azokat exportáló személy anélkül szállítja be Svédországba, hogy a termékeket az Európai Unióból való exportjuk során feldolgozták volna. E szakasz második bekezdése szerint a mentesség csak akkor adható meg, ha a termékek többek között az Unió Vámcodekx 203. cikke alapján vámmentességben részesülnek. A vám- és a statisztikai nomenklatúráról, valamint a Közös Vámtarifáról szóló 2658/87/EGK rendelet alapján vámmentességben részesülő termékeket úgy kell kezelni, mintha vámkötelesek lennének.

### **Az alapeljárás tényállása**

- 13 AA különböző országokban versenyeken használt lovak tulajdonosa. Két lovat kivitt Norvégiába, azaz az Unió vámterületén kívülre. A versenyeken való részvételt követően a lovakat egy Norvégia és Svédország közötti határátkelőhelyen keresztül visszahozták az Unióba. AA nem áll meg a vámhivatalnál a behozott áruk vám elé állítása érdekében. Ehelyett a Tullverket (vámhatóság) által folytatott közúti ellenőrzés során állították meg nem sokkal azután, hogy elhagyta a vámhivatalt.

- 14 A vámhatóság úgy határozott, hogy AA-t 41 178 SEK összegű hea megfizetésére kötelezi. Vámot nem vetettek ki. A vámhatóság szerint az újrabehozatal során nem lehetett héamentességet biztosítani, mivel az AA nem jelentette be a lovakat szabad forgalomba bocsátásra, és nem is kért vámmentességet.
- 15 AA e határozattal szemben keresetet indított a Förvaltningsrätten i Karlstad (karlstadi közigazgatási bíróság, Svédország) előtt, amely azt elutasította. A Förvaltningsrätten (közigazgatási bíróság) megállapította, hogy a lovakat az Unió vámterületére való megérkezésükkor nem állították vám elé, ezért vámtartozás keletkezett, és ez azt jelenti, hogy héát kell fizetni. E bíróság ezt követően megállapította, hogy az újrabehozatal tekintetében a héamentesség biztosításának egyik alapvető követelményét az jelenti, hogy az árut szabad forgalomba bocsátásra bejelentsék, és a nyilatkozattevő kérelmet nyújtson be. Mivel ez nem történt meg, a héamentességet nem lehetett megadni.
- 16 Mind AA, mind az Allmänna ombudeten hos Tullverket (a vámhivatal általános képviselője, Svédország) a Kammarrätten i Göteborghoz (göteborgi közigazgatási fellebbviteli bíróság, Svédország) fellebbezett a Förvaltningsrätten (közigazgatási bíróság) ítéletével szemben, és kérte az AA-t hea fizetésére kötelező határozat megsemmisítését. A Kammarrätten (közigazgatási fellebbviteli bíróság) lényegében ugyanazon indokok alapján utasította el a fellebbezéseket, mint amelyekre a Förvaltningsrätten (közigazgatási bíróság) hivatkozott.
- 17 AA felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kammarrätten (közigazgatási fellebbviteli bíróság) ítéletével szemben a Högsta förvaltningsdomstolenhez (legfelsőbb közigazgatási bíróság), amely engedélyezte a felülvizsgálati kérelmet. A Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) előtti jelen ügyben a közérdekű keresetet a vámhivatal általános képviselője indította meg. A magánszemély tekintetében az ellenérdekű fél tehát az általános képviselő, és nem a vámhatóság. A vámhatóság számára azonban lehetőséget biztosítottak arra, hogy az ügyben észrevételeket nyújtson be.
- 18 A felek között a felülvizsgálati kérelem engedélyezését követően folytatott levelezésben AA azt állította, hogy szóbeli nyilatkozatot tett a vámhatósági tisztviselők előtt, amikor a vámhivatal elhagyását követően megállították. Az általános képviselő azt válaszolta, hogy az azon a napon a vámhivatalban dolgozó tisztviselők tagadják, hogy szóbeli nyilatkozat megtételére került volna sor.
- 19 AA az eljárás során korábban nem jelezte, hogy szóbeli nyilatkozatot tett. Ahhoz, hogy a bíróság figyelembe vegyen valamely, első alkalommal a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) előtt hivatkozott körülményt, különleges okoknak kell fennállniuk. A Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) később fog határozni arról, hogy figyelembe kell-e venni az AA által a szóbeli nyilatkozattal kapcsolatban előadottakat. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem azonban csak az alsóbb fokú bíróságok előtt vizsgált tényekre vonatkozik, vagyis arra,

hogy a vámhivatalt az áruk vám elé állítása és vámáru-nyilatkozat vagy vámmentesség iránti kérelem benyújtása nélkül hagyták el.

### **A felek és a vámhatóság álláspontja**

AA

- 20 AA kéri a Kammarrätten (közigazgatási fellebbviteli bíróság) határozatának oly módon történő megváltoztatását, hogy a vámhatóságnak az AA-t héa fizetésére kötelező határozata megsemmisítésre kerüljön. A következő érveket adja elő.
- 21 Semmilyen anyagi haszonnal nem járt számára, hogy nem állt meg a vámhivatalnál és nem jelentette be a lovak beléptetését, de az állatok érdekét szem előtt tartva időben oda akart érni, hogy elérjen egy Finnországba tartó kompot, hogy ezzel lerövidítse az utat az állatok számára. A kiutazás előtt biztosította, hogy a Norvégiába történő ideiglenes kivittelt megfelelően kezeljék, és azt hitte, hogy így az újrabehozatal feltételei is teljesülnek. Ez tévedés volt a részéről, és nem észszerű, hogy ez ahhoz vezessen, hogy az újrabehozatal miatt héát vetnek ki rá.
- 22 Az Uniós Vámkódex 86. cikkének (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a vámmentességhez való jog, és így a héamentesség akkor is fennáll, ha a 203. cikk szerinti eljárási feltételek nem teljesülnek, amennyiben nincs szó megtévesztési kísérletről. Mivel a 203. cikkben foglalt anyagi jogi feltételek teljesülnek, és nem áll fenn megtévesztési kísérlet, nem kötelezhetik héa fizetésére.

### *A vámhatóság általános képviselője*

- 23 A vámhatóság általános képviselője jelenleg azt az álláspontot képviseli, hogy az AA-t héa fizetésére kötelező határozat helyes volt, és ezért úgy véli, hogy a Kammarrätten (közigazgatási fellebbviteli bíróság) ítéletével szembeni felülvizsgálati kérelmét el kell utasítani. Az általános képviselő a következő érveket adja elő.
- 24 A lovak újrabehozatalának héamentességéhez kapcsolódó egyik követelmény, hogy a lovakra vámmentesség vonatkozzon. Egyértelmű, hogy az Uniós Vámkódex 203. cikke szerinti vámmentesség anyagi jogi feltételei teljesülnek, és nincs szó csalás kísérletről.
- 25 Az e 203. cikkben előírt mentesség feltétele az is, hogy az árukat szabad forgalomba bocsátásra bejelentsék, és hogy az érintett személy mentességet kérjen. A 86. cikk (6) bekezdése és a 203. cikk nem tartalmaz az e feltételek alóli kivételt. Ezért úgy kell tekinteni, hogy e feltételeket azokban az esetekben is alkalmazni kell, amikor a 79. cikk szerinti vámtartozás a vámjogszabályok által megállapított valamely kötelezettség be nem tartása miatt keletkezik.

- 26 A bíróság rendelkezésére álló iratokból nem tűnik ki, hogy AA a lovak Unió vámterületére való beszállításakor eleget tett a 203. cikkben foglalt eljárási feltételeknek.

#### *Vámhatóság*

- 27 A vámhatóság a felülvizsgálati kérelem elutasítását kéri, és a következő érveket adja elő. Mivel az árukat nem jelentették be szabad forgalomba bocsátásra, nem vonatkozik rájuk a 203. cikk szerinti vámmentesség. Behozataluknak tehát héakötelesnek kell lennie.

#### **Az előzetes döntéshozatal szükségessége**

- 28 A héairányelvből kitűnik, hogy a harmadik országból az Unióba irányuló termékimport a héa hatálya alá tartozik. Az irányelv 143. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerint azonban a tagállamok mentesítik az adó alól a termékeknek az exportáló személy általi, változatlan állapotban történő újbóli importját, amennyiben erre vámmentesség vonatkozik.
- 29 AA a lovakat ugyanabban az állapotban hozta be újra, mint amelyben a kivitelükre sor került. Annak meghatározása szempontjából tehát, hogy AA-nak az újrabehozatal után héát kell-e fizetnie, az a döntő tényező, hogy a lovakra a 143. cikk (1) bekezdésének e) pontja értelmében vámmentesség vonatkozik-e.
- 30 Újrabehozatal esetén a behozatali vám alóli mentességet az Unió Vámkódex 203. cikke szabályozza. Nem vitatott, hogy a jelen ügyben fennállnak a mentesség ott előírt anyagi jogi feltételei. Ugyanakkor, amint az a fenti 19. pontban említésre került, a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem abból ered, hogy AA az Unió Vámkódex 139. cikkének (1) bekezdését megsértve elmulasztotta vám elé állítani az árukat a vámhatóságnál, és nem tett eleget a mentességre vonatkozóan a 203. cikkben előírt eljárási feltételeknek, amelyek szerint az árukat szabad forgalomba bocsátásra be kell jelenteni, és mentesség iránti kérelmet kell benyújtani.
- 31 Az Unió Vámkódex 79. cikke (1) bekezdésének a) pontjából kitűnik, hogy behozatalivám-köteles áruk esetében behozatalivám-tartozás keletkezik valamely olyan kötelezettség be nem tartása esetén, amelyet a vámjogszabályok a nem uniós áruknak az Unió vámterületére való bejuttatásával kapcsolatban állapítanak meg. A 86. cikk (6) bekezdése szerint azonban a 203. cikkben előírt behozatalivám-mentességet alkalmazni kell azokban az esetekben is, amikor a 79. cikk alapján vámtartozás keletkezik, azzal a feltétellel, hogy a mulasztás, amely vámtartozás keletkezéséhez vezetett, nem valósított meg csalási kísérletet. A jelen ügyben nem vitatott, hogy az AA nem követett el megtévesztési kísérletet.
- 32 AA azt állítja, hogy az Unió Vámkódex 86. cikkének (6) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy a vámmentességhez való jog akkor is fennáll, ha a 203. cikk szerinti eljárási feltételek nem teljesülnek. Ezen értelmezés szerint tehát a lovakra

vámmentesség vonatkozik, ami a héairányelv 143. cikke (1) bekezdése e) pontjának megfelelően azt jelenti, hogy újbóli behozataluknak héamentesnek kell lennie.

- 33 Az általános képviselő ezzel szemben azt állítja, hogy az Uniós Vámkódex 203. cikkében rögzített eljárási feltételeknek is teljesülniük kell ahhoz, hogy a behozatali vámok alóli mentességet meg lehessen adni. Mivel ezek a feltételek nem teljesülnek, ezen értelmezés szerint a héairányelv 143. cikke (1) bekezdésének e) pontja szerinti héamentesség nem adható meg.
- 34 A Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) szerint nem egyértelmű, hogy ezen értelmezések közül melyik a helyes.
- 35 Egyrészt, amint azt az általános képviselő állítja, a 86. cikk (6) bekezdésének és a 203. cikknek a szövege csupán azt írja elő, hogy a 203. cikkben meghatározott valamennyi feltételnek teljesülnie kell ahhoz, hogy lehetőség legyen a vámmentességre. Következésképpen önmagában véve a szöveg nem támasztja alá azt az álláspontot, amely szerint a 79. cikk hatálya alá tartozó helyzetekben ahhoz, hogy a vámmentesség megadható legyen, ne kellene egyaránt a 203. cikkben előírt eljárási feltételeknek is teljesülniük.
- 36 Másrészt a 79. cikk szerinti vámtartozás keletkezésének egyik feltétele az, hogy fennálljon a vámjogszabályok által megállapított valamely kötelezettség be nem tartása. Felmerül a kérdés, hogy milyen helyzetekben róható fel az importőrnek valamely kötelezettség ilyen be nem tartása, miközben egyidejűleg teljesíti a 203. cikkben előírt eljárási feltételeket. Mindenesetre valószínűtlen, hogy a jelen ügyben szóban forgóhoz hasonló jogsértés – az áruk vám elé állításának a 139. cikk (1) bekezdésébe ütköző elmulasztása – anélkül következne be, hogy az importőr egyidejűleg ne mulasztaná el vámáru-nyilatkozat benyújtását és vámmentesség kérelmezését is. A szigorúan a rendelkezések szövegén alapuló értelmezés tehát valószínűleg azt jelentené, hogy a 86. cikk (6) bekezdése ilyen helyzetben soha nem alkalmazandó. Kérdéses, hogy ez összeegyeztethető-e a rendelkezések céljával (lásd az Uniós Vámkódex (38) preambulumbekendését).
- 37 Úgy tűnik, hogy a jelen ügyben felmerülő értelmezési kérdést az Európai Unió Bírósága nem vizsgálta, a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) megítélése szerint ezért nem rendelkezik elegendő útmutatással az ítélete meghozatalához. Következésképpen az Európai Unió Bírósága általi előzetes döntéshozatalra van szükség.
- 38 A fentiekre tekintettel a Högsta förvaltningsdomstolen (legfelsőbb közigazgatási bíróság) a következő kérdés megválaszolását kéri a Bíróságtól.

#### *A kérdés*

- 39 Úgy kell-e értelmezni a héairányelv 143. cikke (1) bekezdésének e) pontját, valamint az Uniós Vámkódex 86. cikkének (6) bekezdését és 203. cikkét, hogy a

203. cikkben rögzített anyagi jogi és eljárási feltételeknek egyaránt teljesülniük kell ahhoz, hogy a behozatali vám alóli mentességet – és így a héamentességet – újrabevezetés esetén meg lehessen adni, amennyiben az Unió Vámkódex 139. cikkének (1) bekezdésében előírt vám elé állítási kötelezettség be nem tartása miatt az Unió Vámkódex 79. cikke alapján vámtartozás keletkezett?

MUNKADOKUMENTUM